

Susanne er en kvinde med spræl i

Susanne synes ikke, hendes gåpåmod gør hende til noget særligt. Sådan er mange af hendes jævnaldrende veninder – det er kun medierne og omverden, der ikke har opdaget, at ældre kvinder i dag er fulde af liv.

"Livet er ikke under afvikling, bare fordi man er fyldt 70"

Hun synger på italienske *piazzaer*, har fået ny kæreste og har netop udgivet sin første roman. For Susanne Kjærgaard er en spillevende kvinde, som beviser, at livet sagtens kan byde på nye begyndelser, selv om man har passeret de 70 år.

Det er ikke så længe siden, folk begyndte at opføre sig anderledes over for Susanne Kjærgaard. Små gestusser, der før havde været forbeholdt andre, blev nu pludselig givet til kvinden, som i starten blev ramt af en bestemt følelse, når et fremmed menneske for eksempel rejste sig op og tilbød hende sin siddeplads i metroen: forvirring.

– Jeg tænkte, gud, hvorfor nu det? fortæller Susanne, som dog vænnede sig til at tage imod venligheden.

Især fordi det gik op for hende, hvad årsagen var: hendes alder.

– Jeg må indse, at jeg er halvgammel, så det er måske fair nok, at jeg får lov at sidde ned. Så nu siger jeg bare tak. Men jeg kan godt have svært ved at genkende mig selv som sådan, for indeni føler jeg mig overhovedet ikke gammel.

Ældning forbudt

Susanne er fyldt 70, hun er gået på pension fra en lang karriere inden for journalistik og undervisning, hun er flyttet ind i et lejlighedskompleks for kvinder over 50, og hun elsker at tilbringe tid med sine børnebørn. På mange måder lever hun op til forestillingen om den ældre generation – og så alligevel ikke. For derudover er Susanne både begyndt at dyrke sin interesse for jazzsang, hun har mødt kærligheden igen – og senest er hun debuteret som forfatter med romanen *I og omkring Gitte*.

Temaet er netop kvindeliv i en fremskreden alder.

– Bogen handler om de her modne kvinder, deres venskaber og interaktioner. Jeg har besluttet, at de er nogle levedygtige kvinder, selv om de er blevet 60 år og derover, forklarer Susanne, som gerne vil af med stereotyperne omkring det at være hunkøn og tillade sig at blive ældre.

Festen slutter klokken seks

Det er et område, hun synes trænger til at blive fremstillet mere nuanceret. For det er, som om, oplever Susanne, at man som kvinde 60+ automatisk bliver placeret i kategorien "under afvikling", hvor slumretæppe og tidligt-i-seng erstatter gåpåmod, handlekraft og lyst til livet. Et eksempel på det oplevede Susanne, da

hun for nylig tændte fjernsynet for at se nyheder og havnede i et indslag fra Melodi Grand Prix.

– Det var fra en fest for mennesker over 60 år, som blev holdt i Basel. De dansede rundt med rollatorer,

og konceptet var, at festen varede fra klokken 13 til 18, så deltagerne kunne komme tidligt hjem, siger Susanne og ser forbløffet ud.

– Der havde jeg meget svært ved at genkende mig selv. Folk må jo selv om, om de vil til fest på den måde, og det er da dejligt, at tilbuddet findes, men jeg har det mærkeligt med at være i en gruppe,

Susannes råd til at springe ud i livet efter 70

Stol på dig selv Der er en masse barrierer, men de fleste er nogle, vi stiller op for os selv, og du er den eneste, der ved, hvad du kan og vil – så kast dig ud i det!

Kom omkring dine begrænsninger Jeg vil rigtig gerne rejse, men tør ikke alene. Det kommer jeg omkring ved at tage på grupperejser, gerne med et tema, i mit tilfælde jazzsang. På den måde ved jeg, at jeg har noget til fælles med de andre rejsende.

Vær åben for livets muligheder Jeg var ikke på udflugt efter en kæreste, da jeg mødte Ole, men fordi jeg forholdt mig åben og nysgerrig, har vi fået et rigtig dejligt parforhold – på trods af vores forskelligheder.

De dansede rundt med rollatorer, og festen varede fra klokken 13 til 18, så deltagerne kunne komme tidligt hjem

Susanne elsker at synge, men som yngre troede hun, at det skulle være perfekt, før hun kunne optræde. Først i 50'erne sprang hun ud som solosanger på en rejse til Italien. Her optræder hun på Rytmask Center på Vesterbro.

Vil du også på sangrejse?

Drømmer du som Susanne om at synge solo på en italiensk piazza, har du muligheden med Pust Rejser, som holder kurser med danske sanglærere i landsbyen Castelvittorio i Ligurien. Vælg mellem rytmisk kor, operakor, solosang og kursus for begyndere/let-øvede. Alle kurser afrundes med en koncert på byens plads.
Se mere på pustrejser.dk

hvor der tages sådanne hensyn.

Susanne har i det hele taget altid haft det svært ved at passe ind i et fællesskab, hvor det forventedes, at hun skulle være på en bestemt måde. Det oplevede hun allerede som ung i 1970'ernes rødstrømpemiljø.

Ret til mascara

– Der var en masse uskrevne regler; man måtte ikke kramme, ikke gå med mascara. Jeg var så én af dem, der gik med mascara, og jeg blev hele tiden spurgt, hvorfor jeg gjorde det. Jeg skulle rette ind for at være med, og til sidst meldte jeg mig ud, fortæller hun.

Samme følelse af at skulle makke ret for at blive en del af det store "vi" havde hun, da hun flyttede ind i et seniorbofællesskab. Her ville flertallet have faste regler, fx om gæsteværelset, som skulle bestilles i god tid og ikke "bare" kunne bookes spontant, selv om det var frit. Sådanne retningslinjer begrænsede Susannes hverdag, så selv om stedet var dejligt, flyttede hun. I dag har hun fundet et sted med fællesskab, men plads til, at alle kan være sig selv, og med årene er hun blevet bedre til at acceptere, at hun nok aldrig bliver én, der går på kompromis med sig selv for at passe ind i en bestemt gruppe.

– Nu har jeg givet mig selv lov til ikke at rette ind, som hun siger.

Ole kom i kurven

For Susanne betyder det blandt andet

at bryde med normerne for, hvad det vil sige at være en ældre kvinde. I stedet for at trække sig tilbage træder hun frem på livets mange scener. For eksempel har hun seks år i træk taget på sangrejse til Italien, som altid er mundet ud i en lille koncert på en piazza, hvor Susanne synger solo. Præstationsangst og nervøsitet er ikke en undskyldning for at lade være, mener hun.

Det samme gælder hendes debut som forfatter. Drømmen om at skrive og udgive en roman så hun ingen grund til at lægge i graven, nu hvor hun netop havde tiden.

Men det seneste år har budt på endnu en overraskelse: Han hedder Ole og blev klikket hjem efter en tur på dating.dk.

– Det var lidt tilfældigt, for jeg oprettede egentlig en profil som research til et skriveprojekt. Det var jeg ærlig om i min profiltækst, men Ole skrev alligevel til mig og inviterede mig på middag, smiler hun.

Op af stolen!

Susanne havde været single i mange år og var ikke på udkig efter et forhold, men i dag er hun lykkelig for, at hun ikke følte sig for gammel til at starte forfra med kærligheden.

– Det er et arbejde, for det at lære et andet menneske at kende indebærer, at man forholder sig nysgerrig og rummelig,

og det kan være svært, hvis man er for fastlåst i sine vaner, siger Susanne.

– Ole og jeg er meget forskellige, men gennem ham er jeg blevet introduceret til en anden måde at leve på. Det er berigende.

Hun har et budskab til andre kvinder, der oppe i alderen mærker forventningen om at sætte sig hjem i en stol og lade andre om at udforske verden, sig selv og hinanden.

– Livet behøver ikke at være under af-

vikling, bare fordi man er fyldt 70. Der er så meget, vi stadig kan, det handler bare om ikke at lade sig begrænse af forestillingen om seniorlivet, siger Susanne.

– Og at have viljen og modet til at gå efter det, vi vil.

Susanne Kjørgaard, 70 år

Forfatter, fhv. lærer og journalist. Kæreste

med Ole, mor til en søn og farmor til to drenge.
I og omkring Gitte, Forlaget Alias, 250 kr.

